

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1192/18-T

Název	Základní škola Havířov-Šumbark Moravská 29/497 okres Karviná, příspěvková organizace
Sídlo	Moravská 29, 736 01 Havířov-Šumbark
E-mail	sekretariat@zsmoravska.cz
IČ	70958131
Identifikátor	600136728
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Eliška Tomíčková
Zřizovatel	Statutární město Havířov
Místo inspekční činnosti	Moravská 29, 736 01 Havířov-Šumbark
Termín inspekční činnosti	21. 5. 2018 – 24. 5. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a příslušným rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Havířov-Šumbark Moravská 29/497 okres Karviná, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Škola je bezbariérová, pavilonová a je nejmladší základní školou v Havířově. Zaměřuje se v poslední době na sportovní aktivity žáků, environmentální výchovu a osvětu, na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a na jazykové dovednosti žáků. Charakteristickým rysem školy je vysoká míra zapojení žáků do projektů organizovaných školou v rámci vzdělávacího procesu a vysoká úroveň estetické výzdoby celé školy.

K 30. 9. 2018 základní školu navštěvovalo v 20 třídách, včetně přípravné třídy, 434 žáků, z toho bylo 52 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 14 cizinců. Ve školní družině bylo zapsáno ve 4 odděleních 102 žáků.

Veškeré aktivity škola prezentuje na přehledných webových stránkách www.zsmoravska.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školní vzdělávací programy základní školy a školní družiny jsou naplňovány se zřetelem k záměru všestranného rozvoje osobnosti žáků. Prioritou školy je funkční poskytování základního vzdělání s důrazem na harmonický rozvoj osobnosti žáka. Všechny dokumenty, včetně výroční zprávy, podávají reálné informace o činnosti školy a podporují funkční organizování vzdělávacího procesu. Disponibilní hodiny byly efektivně využity k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí.

Škola průběžně vytváří pro všechny žáky rovné podmínky pro vzdělávání. Ředitelka při řízení školy vychází z koncepce rozvoje školy a analýzy skutečného stavu vzdělávacího procesu. Důraz klade na účelnou komunikaci s učiteli, vychovateli školní družiny, asistenty pedagoga a žáky, na systematické zlepšování kvality výuky, materiálních podmínek, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a působení školy v oblasti spolupráce se zákonnými zástupci žáků a veřejností. Činnost školy ředitelka průběžně monitoruje, veškeré její aktivity a případné problémy, vyplývající z její činnosti, projednává na pedagogických radách. Postupně dochází k modernizaci učebních pomůcek a vybavení školy. Ve škole pracuje 39 pedagogických pracovníků, z toho 28 učitelů základní školy, 8 asistentů pedagoga a 4 vychovatelé školní družiny. Jeden vychovatel školní družiny je i asistent pedagoga. Všichni splňují podmínky odborné kvalifikace. Složení pedagogického sboru umožňuje efektivně plnit cíle školních vzdělávacích programů. Většina pedagogů pracuje na svém profesním rozvoji a využívá kurzy a semináře k rozšíření či prohloubení svého vzdělání a odborných dovedností. Ve škole příkladně pracuje školní poradenské pracoviště ve složení výchovná poradkyně, školní metodik prevence a speciální pedagožka, které poskytuje poradenské a konzultační služby žákům, jejich zákonným zástupcům a jednotlivým učitelům. Garantuje systematickou podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně dětem cizinců. Při vytváření individuálních vzdělávacích plánů, v tomto školním roce pro 18 žáků, probíhají konzultace s příslušným poradenským zařízením. Pro 11 žáků škola vypracovala plány podpůrných opatření prvního stupně. Snaží se minimalizovat počet negativních jevů, účinně tomu napomáhá i funkční systém prevence, realizované přednášky pro žáky, jejich zapojení do preventivních akcí, včetně systematického používání sebezpznávacích technik při vzdělávání. Závažnější negativní jevy jsou ihned řešeny společně s vedením školy a v součinnosti se zákonnými zástupci. V rámci primární prevence škola zajišťuje pestrou nabídku zájmových kroužků. Podporu důležitou pro optimální výběr navazujícího vzdělávání zajišťuje žákům výchovná poradkyně. Předává jim potřebné

informace k volbě povolání, organizuje návštěvy úřadu práce a prezentačních akcí dostupných středních škol.

K všestrannému rozvoji osobnosti žáků přispívají pravidelné aktivity zařazované nad rámec pravidelné výuky např. lyžařské kurzy, školy v přírodě, víkendové akce. Tvořivost a sebe prezentaci žáků podporují pravidelně zařazované školní akce, projektové dny a soutěže. Žáci mohou rozvíjet své kompetence jednak v kroužcích organizovaných školou (např. sportovní, sbor, zdravotnický, logopedie), ale i ve spolupráci s jinými organizacemi (Asterix Havířov, Taneční škola Marenda atd.).

Škola svými aktivitami vede žáky ke zdravému životnímu stylu. Zaměřuje se na předcházení a eliminaci možných rizik. Žáci jsou průběžně informováni o možném ohrožení zdraví, jsou seznamováni s pravidly bezpečnosti, požární prevence a s riziky při činnostech ve škole i mimo ni.

Pro zlepšení stravovacích návyků škola připravuje pro žáky svačiny a je zapojena do projektů „Ovoce a zelenina do škol“ a „Mléko do škol“. Význam zeleniny je podporován projektem BONDUELLE „Škola plná zdraví“. Zapojila se také do projektu s názvem „Women for women“ a umožňuje tak sociálně znevýhodněným žákům plně dotované stravování.

Vícezdrojové financování umožnilo škole vytvořit podmínky pro realizaci školních vzdělávacích programů. Škola hospodařila především s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání, rozvojové programy a projekty, které využila společně s dalšími zdroji financování (doplňková činnost – cizí strážníci, sponzorské dary a poplatek za pobyt ve školní družině).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání byl sledován hospitacemi na prvním stupni základní školy - výuka anglického a českého jazyka, matematiky a na druhém stupni anglického, německého, ruského a českého jazyka, matematiky, fyziky a výchovy k občanství a ke zdraví.

Kvalita výuky v hospitovaných hodinách na prvním stupni byla vyrovnaná, většina vyučujících byla velmi pečlivě připravena. Volbu výukových cílů, prostředků a metod učitelé vhodně přizpůsobovali individuálním schopnostem žáků. Využívali především frontální výuku, kterou účelně doplňovali samostatnou prací žáků a občas práci ve dvojicích. Střídání vhodných činností, zařazování relaxačních a motivačních prvků udržovalo pozornost, aktivitu a zájem většiny žáků. Žáci běžně pracovali s názornými pomůckami i výukovými programy prostřednictvím interaktivních tabulí. Výuka byla promyšlená, vycházela z dosavadních znalostí a zkušeností žáků, s přihlédnutím k jejich specifickým potřebám. Vyučující práci žáků hodnotili průběžně slovně a někdy známkou, v některých hodinách je funkčně zapojovali do sebehodnocení, méně do vzájemného a závěrečného zhodnocení výuky. Běžnou součástí výuky byla dopomoc učitele žákovi nebo zvýšený dohled při samostatné práci. Podpora žákům se speciálními vzdělávacími potřebami byla v průběhu hospitovaných hodin výrazná. V některých třídách byl do vzdělávání příkladně zapojen i asistent pedagoga. Všichni žáci prokazovali odpovídající úroveň vědomostí a dovedností.

V hospitovaných hodinách na druhém stupni učitelé výuku směřovali ke konkrétním znalostem. Při vzdělávání žáků převažovala frontální výuka s vhodným zařazením samostatné práce a práce ve dvojicích či skupinách. Zvolené metody byly většinou efektivní vzhledem ke stanovenému cíli, v některých vyučovacích hodinách chyběly častější změny

aktivit k udržení pozornosti. Během práce učitelé vedli žáky k samostatnosti při vypracovávání úkolů, o jejich splnění projevovali zájem. Vybrané metody a formy vzdělávání odpovídaly charakteru probíraného a procvičovaného učiva. Nezbytnou součástí vzdělávání byl aktivní dialog se žáky. Účinnost výuky zvyšovalo využívání didaktické techniky, mezipředmětových vztahů i zkušeností žáků z běžného života. Slovní výklad nového učiva vyučujícími byl někdy doplněn zápisem učiva do sešitu. V některých vyučovacích hodinách se objevila práce s chybou. Výklad učiva byl veden jasně a srozumitelně, nové pojmy byly zařazovány do již známých souvislostí. Ve většině hospitovaných hodin bylo průběžně zjišťováno pochopení probíraného učiva. Ve značné části sledované výuky byla funkčně poskytována zpětná vazba, účelné bylo pouze v některých sledovaných hodinách motivační shrnutí učiva v jejich závěru. Učitelé během vzdělávání žáky průběžně slovně hodnotili, méně prostoru jim nechávali pro jejich sebehodnocení, ke vzájemnému hodnocení je nevedli. Zvolený výukový cíl vždy dodrželi a k jeho naplnění volili především tradiční metody výuky. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami se učitelé věnovali, v některých třídách pomáhal účelně i asistent pedagoga.

Přípravná třída poskytuje vzdělávání pro děti s odkladem školní docházky. V této třídě příkladně spolupracovala asistentka pedagoga s učitelkou, docházelo k funkčnímu prolínání jednotlivých rolí při vzdělávání dětí i při pomoci potřebným dětem.

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhalo v příznivé atmosféře, vychovatelé žáky k aktivitám průběžně motivovali. Po dopoledním vyučování měli žáci dostatečný prostor pro spontánní hru s možností volby řízených činností.

Společným rysem sledovaného průběhu vzdělávání ve škole byla klidná pracovní atmosféra. Bylo patrné, že žáci mají zažitá pravidla způsobu práce a komunikace.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola stanovila pravidla, která jsou součástí školního řádu. Vyučující získávají přehled o znalostech jednotlivých žáků a výsledcích vzdělávání prostřednictvím běžných hodnotících nástrojů. Jedná se hlavně o ústní zkoušení, písemné práce a testy vytvořené školou, krátkodobé a dlouhodobé projekty, pozorování, aktivitu žáků ve výuce a rozhovory. Výsledky žáků vyučující prezentují v rámci jednání pedagogické rady a stanovují další postup omezující neúspěšnost žáků. O výsledcích vzdělávání a další činnosti škola informuje zákonné zástupce žáků prostřednictvím žákovských knížek, pravidelných třídních schůzek a při osobních setkáních ve škole. Učitelé motivují žáky k dosahování co nejlepších výsledků podle jejich schopností a možností. V rámci prevence neúspěšnosti organizují učitelé potřebné doučování, konzultace a v případě potřeby zpracování individuálního vzdělávacího plánu.

V loňském školním roce z celkového počtu 410 žáků prospělo s vyznamenáním 222 žáků, 173 žáků prospělo a 15 žáků neprospělo. Tito neprospívající žáci, respektive jejich zákonní zástupci, nejví i přes značné úsilí školy zájem o školní výsledky. Na výsledcích má podíl i značná absence těchto žáků. Všichni žáci, po ukončení školní docházky, pokračují ve studiu na středních školách dle svého zájmu.

Žáci se úspěšně zúčastňují celé řady soutěží a projektů, které rozvíjejí jejich schopnost kreativity, samostatnosti, komunikačních a sociálních dovedností. Škola pravidelně funkčně doplňuje výuku účastí žáků v krátkodobých i dlouhodobých projektech ročníkových, mezipředmětových i v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů. Zapojuje se rovněž do projektů organizovaných jinými institucemi. Organizuje školní kola soutěží a olympiád

různého zaměření včetně sportovních, žáci se úspěšně zapojují také do okresních, regionálních a krajských kol.

Do výsledků vzdělávání se promítá i funkční poradenský systém propojený s prevencí sociálně patologických jevů. Školní poradenské pracoviště ve spolupráci se všemi pedagogy identifikuje individuální potřeby žáků při vzdělávání.

Školní družina se svou činností úzce podílí na životě školy. Žáci jsou účelně vedeni k výtvarným dovednostem, vyrábějí dárky pro školní akce.

Škola úspěšně spolupracuje se širokým okruhem vnějších partnerů včetně zřizovatele. Spolupráce s rodičovskou veřejností je prohlubována především na akcích s využitím motivačních prvků oslav, tradic a zvyků. Tato spolupráce umožňuje zapojit žáky do rozmanitých aktivit a podporovat rozvoj jejich znalostí, sociálních kompetencí i praktických dovedností.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Vedení školy klade systematický důraz na zapojení všech žáků do školních projektů, akcí a soutěží. Od poslední inspekční činnosti v roce 2012 proběhla modernizace vnitřního vybavení školy (odborné učebny, didaktická technika).

Silné stránky

- Příkladná spolupráce učitelů s asistenty pedagoga při vzdělávání.
- Zapojení většiny žáků školy do školních aktivit a projektů, které rozvíjejí jednotlivé klíčové kompetence.
- Koncepční práce školského poradenského pracoviště při funkčním zajištění vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně dětí cizinců.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Neúspěšnost některých žáků, která je zapříčiněna jejich vysokou absencí a nedostatečnou motivací k lepším studijním výsledkům.
- Ne vždy bylo na konci vyučovacích hodin dostatečně shrnuto probrané učivo včetně zhodnocení jejich průběhu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ve vzdělávacím procesu více využívat strategii zaměřenou na činnostní učení a kritické myšlení žáků.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola se zaměřením na ekologickou výchovu a sportovní aktivity“ platný od 1. 9. 2016, včetně přílohy pro přípravnou třídu

2. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání „Hrajeme si celý den, pojd'te děti, pojd'te sem“ platný od 31. 8. 2007
3. Organizační řád školy
4. Potvrzení ve funkci ředitelky školy ze dne 1. 6. 2015
5. Školní řád platný od 1. 9. 2012 4. aktualizovaná verze včetně vnitřního řádu školní družiny a vnitřního řádu školní jídelny
6. Hodnotící a klasifikační řád platný od 31. 8. 2017
7. Třídni knihy všech tříd vedené ve školním roce 2017/2018
8. Školní matrika
9. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2016/2017 ze dne 24. 10. 2017
10. Rozvrh vyučovacích hodin základní školy vedený ve školním roce 2017/2018
11. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve školním roce 2017/2018
12. Dokumentace výchovné poradkyně ve školním roce 2017/2018
13. Dokumentace metodika primární prevence ve školním roce 2017/2018
14. Dokumentace speciální pedagožky ve školním roce 2017/2018
15. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy
16. Plán Environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty
17. Výkaz zisku a ztráty za období 12/2017 ze dne 14. 2. 2018
18. Hlavní kniha účetnictví za období 12/2017
19. Dokumentace a doklady školní jídelny za rok 2018
20. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve školním roce 2017/2018
21. Webové stránky školy www.zsmoravska.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Karel Richter, školní inspektor

Karel Richter v. r.

Ing. Milena Bilíková, školní inspektorka

Ing. Milena Bilíková v. r.

Ing. Pavel Hon, kontrolní pracovník

Ing. Pavel Hon v. r.

Mgr. Šárka Šustková, školní inspektorka

Mgr. Šárka Šustková v. r.

Mgr. et Mgr. Gabriela Guziurová Tomiczková, školní inspektorka

Mgr. et Mgr. Gabriela Guziurová Tomiczková v. r.

V Novém Jičíně 9. 6. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Eliška Tomíčková, ředitelka školy

Mgr. Eliška Tomíčková v. r.

V Havířově 13. 6. 2018